

Budget 2023

med plan 2024-2025

Fastställt i kommunfullmäktige 28 november 2022, § 198
Dnr: NBGK 2022/0252

Innehållsförteckning

Politisk inriktning 2023-2026.....	2
Norbergs kommuns vision och långsiktiga mål.....	5
Kommunens budgetprocess	6
Förutsättningar för budget och plan.....	7
Samhällsekonomisk utveckling	7
Demografisk utveckling.....	8
Ekonomisk översikt och analys.....	10
Resursfördelning – demografisk modell och indexmodell.....	12
Taxor och avgifter.....	12
Internränta och kapitalkostnader.....	12
Skatteintäkter och statsbidrag	13
Befolkning, skatteunderlag och utdebitering (skattesats).....	13
Kommunal inkomstskatt	13
Budget 2023 och plan 2024-2025.....	14
Resultatbudget.....	14
Driftbudget	16
Investeringsbudget.....	18

Politisk inriktning 2023-2026

Det ekonomiska omvärldsläget är oklart och Sverige befinner sig just nu i en period med kraftigt stigande räntor, hög inflation och en möjlig lågkonjunktur. Förutom dessa ekonomiska faktorer pågår ett krig i vår närhet vilket skapar en osäker värld med höjd krisberedskap. Utifrån en sammantagen bild behövs en försiktig budget som tar hänsyn till att förändringar kan komma snabbt och behöva hanteras i verksamheten.

En ny politisk organisation och en utvecklad styrmodell ger Norbergs kommun de verktyg som behövs för att hantera osäkerheten i omvärlden tillsammans med de växande behoven i befolkningen kring vård och omsorg. Likaså behöver skolan stärkas och resultaten förbättras. I budget för 2023 och plan för 2024-2025 finns ett antal satsningar som syftar till just det.

Förskola och skola

Antalet förskoleavdelningar ska öka för att ge möjlighet att minska barngrupperna och säkerställa en hög kvalitet i förskoleverksamheten. Flerlärarsystemet permanentas och resurser tillförs för att utveckla skolan. Satsningar på trygghet och trivseln i skolan genomförs också, genom införandet av trygghetsvärdar.

Kultur- och fritid

Fritidsgården är ett självklart nav för många unga i kommunen. Verksamheten utvecklas och breddas med större ansvar för ungdomars trygghet och aktivitet såväl i skol- och fritidsgårdsmiljö som i övrigt. Möjligheter till spontanidrott ökar tack vare en ny allaktivitetsplan. En hundrastgård blir verklighet och skapar därmed ytterligare en mötesplats.

Kommunen har ett rikt kulturmiljöarv och under året ska en tydlig handlingsplan tas fram för kommunens fastigheter inom kulturmiljö. Förvaltning och underhåll ska säkras genom att medel tillförs till Norra Västmanlands kommunalteknikförbund för bevarande och utveckling av kommunens fastigheter.

Vård- och omsorg

Kommunen har påbörjat och ska fortsätta arbetet med att höja kvaliteten inom äldreomsorgen genom kompetensstärkande insatser (Kvalitetsresan) och heltid som norm. Att fortsätta bygga på den fina personal som finns och erbjuda såväl kompetensutveckling som heltid är ett viktigt steg för att höja kvaliteten inom vård- och omsorg. Fler mötesplatser för äldre uppmuntras, Resedans matsal får helgöppet igen och en satsning för att höja kompetensen inom kostenheten gällande äldres nutrition görs. En långsiktig strategi för LSS tas fram och boendemöjligheter utvecklas, möjligheter till attraktiva seniorboenden utreds. För de som står längre från arbetsmarknaden ska fler möjligheter till individuell anpassad stöd tas fram.

Näringsliv

För att stärka kommunens attraktivitet fortsätter omläggningen av kommunens näringslivsstödjande arbete. Planfrågor kommer från årsskiftet återgå till kommunstyrelsen vilket ytterligare stärker arbetet med att ta fram utveckling av såväl bostäder som industrimark. Fler företagsetableringar är nödvändiga för att Norberg ska kunna fortsätta utvecklas.

Samhälle

Under perioden kommer flera steg att tas för att utveckla kommunen för att säkerställa jämlikhet. En Tillgänglighetsanalys ska genomföras, kollektivtrafiken ska utvecklas liksom möjligheter till bra boendemiljöer och service. Dessa steg underlättas av att kommunledningskontoret förstärks och kommunhuset omvandlas till ett självklart nav för kommunens möte med invånare, näringsliv och besökare.

Klimat- och energi

Klimatfrågan är omfattande och agenda 2030 är ett viktigt instrument för att kommunen ska utvecklas åt rätt håll. Senast 2030 ska kommunen vara fossilfri vilket ställer stora krav på förändringar inom alla kommunens områden. För perioden läggs ett extra fokus på transporter och mobilitet. En satsning inom området görs för att underlätta omställningen.

1. Förslag på förändringar 2023-2025 (nov)			
-ökade kostnader, + minskade kostnader (mkr)	Förslag		
	2023	2024	2025
Kommunstyrelsens finansförvaltning			
Minskat invånarantal till 5 637 invånare	-3 769	-3 929	-4 388
Summa kommunstyrelsens finansförvaltning	-3 769	-3 929	-4 388
Kommunfullmäktige			
Kollektivtrafik, budgetflytt till kommunstyrelsen	3 249	3 338	3 432
Inflationskompensation	-1 365	-1 365	-1 365
Effektivitetsprogram	270	404	539
Summa kommunfullmäktige	2 154	2 377	2 606
Kommunstyrelsen			
Kollektivtrafik, budgetflytt från kommunfullmäktige	-3 249	-3 338	-3 432
Kollektivtrafik	-800	-700	-700
Näringsliv, budgetflytt från DSU/Kultur- och fritid	-804	-804	-804
Ökad säkerhet IT	-1 800	-1 800	-1 800
Politik, kansli	-500	-500	-500
Klimat, energi	-500	-1 000	-1 000
Utredningsuppdrag	-750	0	0
Inflationskompensation	-742	-742	-742
Effektivitetsprogram	251	377	503
Summa kommunstyrelsen	-8 894	-8 507	-8 475
Kultur- och fritidsnämnden			
Politisk satsning ungdom	-850	-850	-850
Inflationskompensation	-210	-210	-210
Näringsliv, budgetflytt till KS	804	804	804
Effektivitetsprogram	136	204	271
Summa kultur- och fritidsnämnden	-120	-52	15
Barn- och utbildningsnämnden			
Politisk satsning skola	-3 800	-3 800	-3 800
Inflationskompensation	-2 861	-2 861	-2 861
Effektivitetsprogram	1 113	1 669	2 226
Summa barn- och utbildningsnämnden	-5 548	-4 992	-4 435
Socialnämnden			
Politisk satsning äldre	-700	-700	-700
Heltid som norm	-2 000	-2 000	-2 000
Resedans matsal	-700	-700	-700
Inflationskompensation	-2 322	-2 322	-2 322
Effektivitetsprogram	1 230	1 846	2 461
Summa socialnämnden	-4 492	-3 876	-3 261
Summa nämnder Norbergs kommun exkl. finans	-16 900	-15 050	-13 550

Norbergs kommun har under en lång tid byggt upp en stabil ekonomi. Det ger utrymme för de investeringar och den utveckling som bedöms nödvändig för den kommande perioden. Tillsammans med en utvecklad målstyrning för Norbergs kommun är Budget 2023 med plan 2024-2025 en satsning på ökad kvalitet i de kommunala välfärdstjänsterna och en förstärkning av kommunens förmåga att möta framtidens utmaningar.

Johanna Odö (S)

Pratima Åslund (V)

Norbergs kommuns vision och långsiktiga mål

Kommunfullmäktige beslutade i december 2019 om en ny vision för Norbergs kommun, Tillsammans för Norberg 2030.

*Norberg - den växande kommunen som är tillgänglig, trygg och utvecklande för alla.
Mångfald är den självklara drivkraften för hållbar utveckling.*

Till visionen är sex strategiska områden kopplade och de utgör plattformen för det fortsatta målarbetet. Från och med i år inkluderas de finansiella målen i målstrukturen, och utgör ett sjunde strategiskt område: God ekonomisk hushållning.

De strategiska områdena samt de övergripande målen är:

Norberg – att växa upp i

1. Vi har den bästa skolan för varje barn och ungdom
2. Vi har en god folkhälsa
3. Vi har attraktiva och hälsosamma boendemiljöer för alla invånare

Norberg – att leva och verka i

4. Allas förmågor tas tillvara, det finns goda och lika möjligheter till livslångt och livsvitt lärande för alla åldrar.
5. Invånarna är delaktiga i samhällsutvecklingen och kan påverka den egna livssituationen.

Arbete och föreningsliv i Norberg

6. Invånare och besökare erbjuds aktiviteter och upplevelser för alla åldrar och kön.
7. Vi har ett klimat som gynnar entreprenörer.

Miljö och klimat, hållbarhet och tillgänglighet i Norberg

8. Vi har social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet i fokus.

Att bli äldre i Norberg

9. I Norberg är det lätt att bli äldre, här finns det goda livet med vård och omsorg som omfattar alla.

Nytänkande Norberg

10. Norbergs kommun är en attraktiv arbetsgivare med medarbetare som har mod, är delaktiga samt stolta.

God ekonomisk hushållning

11. Överskott motsvarande 2% av skatteintäkter och statsbidrag eftersträvas.
12. Soliditeten ska bibehållas på en positiv nivå.
13. Skattefinansieringsgraden av investeringar över en rullande femårsperiod ska vara 100%.
14. Amortering av låneskulden ska ske årligen.

Det strategiska området *God ekonomisk hushållning* tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Målen anger de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet kommunen bedriver. Den allmänna utgångspunkten för det finansiella perspektivet är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Resultatet måste därför vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå skall kunna garanteras även nästkommande generation utan att en högre skatt ska behöva uttaxeras. Med utgångspunkt från kommunens ekonomiska situation, ska kommunen ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av mål.

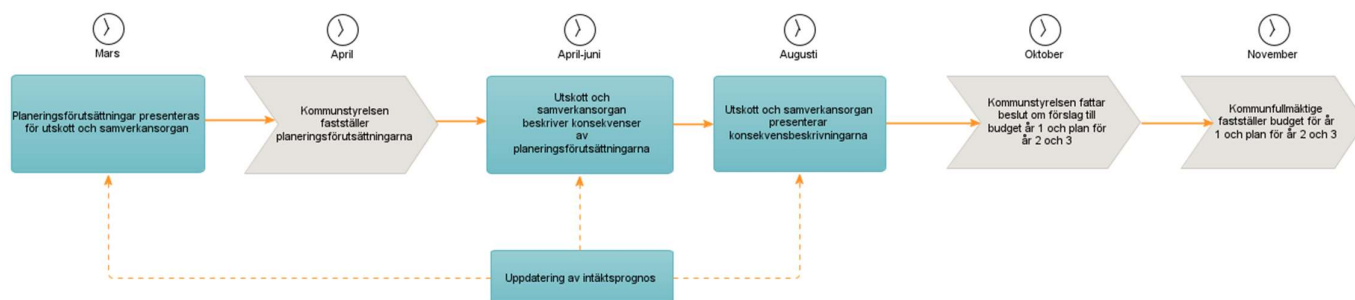
I kommunens ekonomistyrningspolicy fastställs att kommunen ska ha ett budgeterat överskott med två procent av skatter och generella statsbidrag. Överskottet är knutet till skatteutvecklingen för att säkerställa en god ekonomisk hushållning enligt intentionerna i kommunallagen. Ett överskott i budgeten ger dessutom en god beredskap för oförutsedda händelser under budgetåret.

Kommunens budgetprocess

Kommunens arbete med budget och uppföljning följer en årscykel som beskriver arbetet med budget, redovisning och uppföljning. Kommunens ekonomistyrningspolicy ska följas i budgetarbetet.

Budgetarbetet startar med en dialog med utskotten och samverkansorganen i början av året före budgetåret. Dialogen utgör ett underlag för kommunstyrelsens beslut om planeringsförutsättningar för budget och plan. I augusti sker nästa dialog, där verksamheterna presenterar vilka konsekvenser de fastslagna planeringsförutsättningarna väntas ge. Kommunstyrelsen överlämnar sedan sitt förslag till budget till kommunfullmäktige, som behandlar och fastställer den slutliga budgeten i november.

Figur 2. Kommunens budgetprocess

Förutsättningar för budget och plan

Samhällsekonomisk utveckling

Konjunkturen

Jämfört med den prognos SKR presenterade i augusti (cirkulär 22:28) är den viktigaste förändringen att de nu räknar med svagare nominell skatteunderlagstillväxt under hela prognosperioden och att köpkraften är än mer nedreviderad på kort sikt. Detta beror på en ännu högre allmän prisuppgång och den effekt på värderingen av pensionsskulden som ökat prisbasbelopp innebär. Slutåret är prisutvecklingen något nedreviderad.

Utfallen för svensk inflation har nyligen varit överraskande höga. Den oväntat höga inflationen har definitivt lyft inflationsutsikterna på kort sikt, men i hög grad även för de kommande tolv månaderna. Samtidigt har en mycket brant ränteuppgång synts de senaste månaderna, huvudsakligen drivet av centralbankernas höjda styrräntor. Pris- och ränteuppgångarna blir därmed större än vad man räknat med i tidigare prognoser. Frågan är inte längre om Sverige går mot en lågkonjunktur utan hur snart, samt hur djup den blir. SKR:s prognos är att svensk BNP faller nästa år. Detta medför att den postpandemiska återhämtningen för arbetsmarknaden bryts. Antalet sysselsatta kommer att minska och arbetslösheten beräknas ligga på knappt 8,5 procent 2023–2024. I framskrivningen räknar SKR med att BNP- och timtillväxten repar sig under 2024, men att konjunkturen stärks mer påtagligt först 2025. Mycket svag konjunkturutveckling antas medföra sjunkande räntor redan nästa år. Trots detta kommer ränteläget då att vara betydligt högre än de senaste åren. Den långa eran av oerhört låga räntor är över. På samma sätt kommer konsumentpriserna totalt sett – efter rekordsnabba ökning 2021–2023 – inte heller falla tillbaka till gamla nivåer. Trots att marknaden räknar med att inflationen sjunker snabbt nästa år lär ekonomins aktörer få leva med bestående högre priser på många varor och tjänster.

3. Nyckeltal för den svenska ekonomin,

Procentuell förändring om inte annat anges	2021	2022	2023	2024	2025
BNP*	4,9	2,6	-0,7	1,8	2,8
Sysselsättning, timmar	2,2	1,8	0,3	1,4	1,3
Relativ arbetslöshet, procent**	8,8	7,5	8,4	8,4	8,2
Timlön, Nationalräkenskaper	2,7	3,6	3,2	3,3	3,4
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,6	2,9	3,2	3,3	3,4
Inflation, KPIF	2,4	7,5	5,0	1,5	1,7
Inflation, KPI	2,2	8,3	7,1	1,1	1,4
Befolkning, 15-74 år	0,0	0,4	0,5	0,5	0,5

Källa: SKR, Cirkulär 22:06

*Kalenderkorrigerat

**Definitions- och metodändringar i AKU medför tidsseriebrott, för bland annat sysselsättning och arbetskraft. För 2020 anges en ungefärlig uppskattning av den andel arbetslösa som skulle ha gällt utan förändringarna av AKU.

Den svenska BNP-tillväxten bromsar in och blir negativ 2023. Även antalet arbetade timmar bromsar in. Därefter tar konjunkturen fart igen. Det är den högre inflationen som urholkar köpkraften, den är 7,5 procent i år och 5,0 procent 2023. Arbetslösheten stiger något men går till 8 procent som årsgenomsnitt 2025.

Demografisk utveckling

Under 2021 minskade folkmängden i Norbergs kommun med 15 personer, från 5 729 till 5 714 invånare. Anledningen till den minskade befolkningen var ett flyttnetto på 16 personer och ett födelsenetto på -31 personer. Under året flyttade 420 personer till Norberg, vilket var färre än 2020. Antalet personer som flyttade från Norberg uppgick till 404. Flyttnettot (antalet inflyttade minus utflyttade) under 2021 var således 16 personer. Det föddes 50 barn under 2021, 8 färre än året innan. Antalet personer som avled var 81 vilket är 8 fler än året innan. Sammantaget ger detta ett födelsenetto (antalet födda minus döda) under året på -31 personer. På grund av justeringar från Statistiska Centralbyrån (SCB) stämmer inte alltid summan av angivna förändringar exakt med den totala förändringen i folkmängd.

4. Befolkningsutveckling				
	1980	1990	2000	2021
Födda	88	82	51	50
Döda	82	89	81	81
Födelseöverskott	6	-7	-30	-31
Inflyttade	334	438	227	420
Utflyttade	287	344	344	404
Flyttnetto	47	94	-117	16
Folkökning	53	87	-147	-15
Folkmängd	6 843	6 665	5 939	5 714

Källa: SCB

Befolkningsprognos

Enligt Statisticons prognos kommer befolkningen att minska med 75 personer mellan år 2021 och planperiodens slut, år 2025.

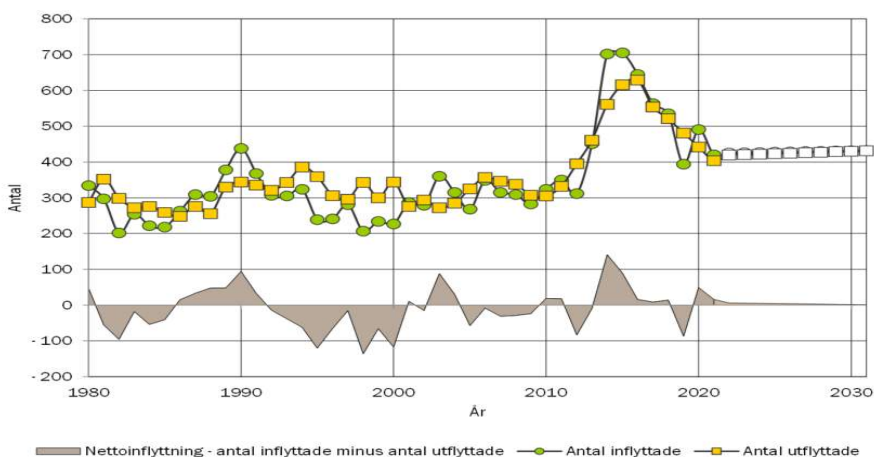
5. Befolkningsprognos						
Ålder/år	2021	2022	2023	2024	2025	Diff antal
0-5	351	345	324	371	318	-33
6-9	236	229	245	248	245	9
10-12	199	195	191	186	177	-22
13-15	198	202	201	202	198	0
16-18	189	196	187	192	194	5
19-24	297	304	309	298	296	-1
25-44	1 217	1 214	1 221	1 219	1 222	5
45-64	1 416	1 415	1 392	1 374	1 363	-53
65-79	1 223	1 192	1 179	1 160	1 140	-83
80-100	388	405	428	462	485	97
Totalt	5 714	5 697	5 678	5 659	5 639	-75

Källa: Statisticon

In- och utflyttning

Flyttnettot var positivt år 2021. För den kommande tioårsperioden beräknas flyttnettot vara positivt med i genomsnitt 3 personer per år.

Figur 6. Antal in- och utflyttade samt nettoinflyttning i Norbergs kommun 1981-2031

Befolkningsprognos utifrån åldersgrupper

Förskola

Antalet barn 1-5 år påverkar uppräknigen av ramanslag till förskolan. Statisticons prognos är att åldersgruppen minskar från 302 barn år 2021 till 269 barn år 2025.

7. Befolkningsprognos, förskola

Ålder/år	2021	2022	2023	2024	2025
1-5	302	295	275	268	269

Källa: Statisticon

Grundskola och gymnasium

Antalet barn 6-15 år påverkar uppräknigen av ramanslag till grundskolan. Statisticons prognos är att åldersgruppen 6 år ökar från 53 elever till 73 elever år 2023, för att sedan minska till 53 elever år 2025. Antal elever i åldern 7-15 beräknas minska från 580 elever till 567 elever år 2025 men har en tillfällig topp år 2024 med 576 elever. Elever i gymnasieåldern 16-18 år beräknas vara relativt konstant under perioden.

8. Befolkningsprognos, 6-18 år

Ålder/år	2021	2022	2023	2024	2025
6	53	58	73	61	53
7-15	580	567	564	576	567
16-18	189	196	187	192	194

Källa: Statisticon

Äldreomsorg

Antalet personer i åldersgruppen 65-79 år beräknas minska under perioden från 1 223 till 1 140 personer. Åldersgruppen 80-89 år beräknas öka från 304 till 418 personer och åldersgruppen 90+ beräknas minska från 84 till 67 personer.

9. Befolkningsprognos, äldreomsorg					
Ålder/år	2021	2022	2023	2024	2025
65-79	1 223	1 192	1 179	1 160	1 140
80-89	304	330	355	392	418
90+	84	75	72	70	67

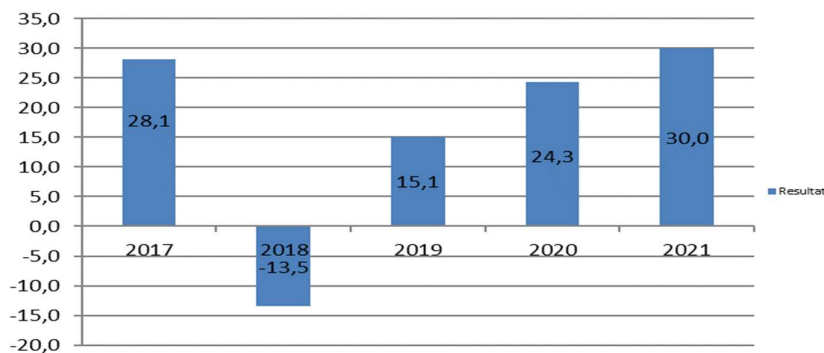
Källa: Statisticon

Ekonomisk översikt och analys

Resultatutveckling

Norbergs kommun har redovisat överskott de senaste fem åren, förutom år 2018. Resultatet år 2017 påverkas av återbetalning från Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund på 16,8 mkr. Norbergs kommun redovisar ett negativt resultat för år 2018 med -13,5 mkr med anledning av en extra nedskrivning på 25,0 mkr. Det redovisade resultatet år 2019 uppgick till 15,1 mkr där överskotten kom från samverkansorganen. Resultatet för år 2020 uppgick till 24,3 mkr, där samverkansorganen visar ett överskott på 10,6 mkr och finansförvaltningen redovisar ett överskott på 9,3 mkr främst på grund av extra statsbidrag. År 2021 infördes en ny hyresmodell i Norbergs kommun vilket påverkar resultatet positivt.

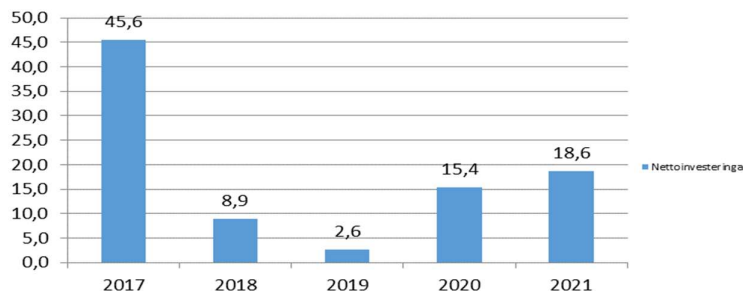
Figur 10. Resultat (mkr)

Investeringar

Nettoinvesteringarna uppgick under åren 2017-2021 till 18,2 mkr i genomsnitt. Diagrammet visar investeringsvolymen under den senaste femårsperioden.

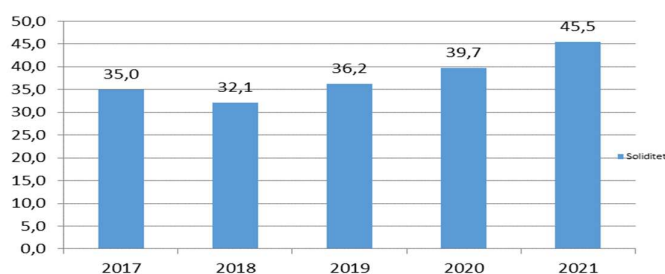
Figur 11. Nettoinvesteringar (mkr)

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Den anger hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen äger, det vill säga eget kapital i förhållande till det totala kapitalet. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen samt tillgångar och skulders förändring. Soliditeten per den sista december år 2021 uppgick till 45,5% jämfört med 39,7% år 2020. Förbättringen beror i huvudsak på det positiva resultatet år 2021. Om hela pensionsskulden tas med i beräkningen visar kommunen en positiv soliditet på 9,6% (2020: 0,7%)

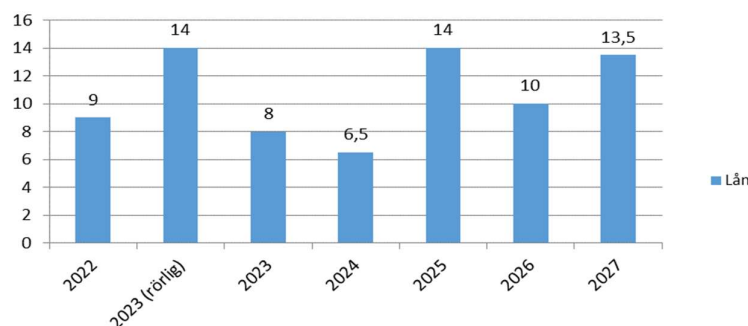
Figur 12. Soliditet (%)

Långfristiga skulder

Kommunen har en låneskuld på 75,0 mkr. Den genomsnittliga räntan år 2021 uppgick till 0,91 %. En femtedel av låneskulden (18,7%) ligger med rörlig ränta och resterande delar med fast ränta. Lånen med rörlig ränta löper till 2023. Amortering på lånen har skett med 1,0 mkr under 2021.

Figur 13. Förfalloprofil, långfristiga skulder (mkr)

Pensionsåtagande

Kommuns totala pensionsåtagande uppgick per den sista december 2021 till 173,7 mkr jämfört med 175,4 mkr år 2020. Pensioner intjänade fram till 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och uppgick till 134,4 mkr per den sista december år 2021 (2020: 137,8 mkr). Pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och uppgick per den sista december år 2021 till 39,3 mkr (2020: 37,6 mkr).

14. Pensionsåtagande (mkr)					
	2017	2018	2019	2020	2021
Avsättningar	29,0	34,1	36,2	37,6	39,3
Ansvarsförbindelse	151,6	146,1	137,9	137,8	134,4
Summa	180,6	180,2	174,1	175,4	173,7
Återlånade medel	180,6	180,2	174,1	175,4	173,7

Resursfördelning – demografisk modell och indexmodell

Resursfördelningen till verksamheterna styrs av två modeller, en demografisk modell och en indexmodell. Den demografiska modellen används för resursfördelning avseende äldreomsorg, förskola, grundskola (ej särskola), gymnasieskola förskoleklass samt skolbarnomsorg. En demografisk budgetmodell innebär att budgetramen anpassas efter förändringar i befolkningsunderlaget. För övriga verksamheter som kommunen bedriver i egen regi eller köper från andra indexerar kostnader och intäkter.

Uppräkning av budgetramar för samverkansorganisationerna – indexmodellen

Budgetramarna för samverkansorganisationerna har räknats upp enligt indexmodellens uppräkningsfaktor för köpt verksamhet, det vill säga 2,61% inför år 2023.

Uppräkningstal indexmodell

Hyreskostnaderna räknas preliminärt upp i enlighet med den modell som tillämpas för Fagersta och Norbergs kommun.

15. Uppräkningstal 2023-2025 (%)				
Kostnads-/intäktslag	Uppräkningsfaktor	2023	2024	2025
Hyreskostnad NVK kommunala lokaler	70% av KPI, ett års förskjutning	1,75	1,19	1,47
Lönekostnader	Budgeteras på kommunstyrelsen (finanssen)	3,00	3,00	3,00
Externa städkostnader	Lönekostnader i prisindex för kommunal vht	3,00	3,00	3,00
Köpt verksamhet, externt	Viktat KPI 30% arbetskraftskostnader 70%	2,61	2,73	2,82
Övriga kostnader	Övr. kostn i prisindex för kommunal vht	1,70	2,10	2,40
Övriga intäkter	Övr. kostn i prisindex för kommunal vht	1,70	2,10	2,40

Taxor och avgifter

Samtliga taxor och avgifter ska beredas till fullmäktiges budgetsammanträde i november. Beredningen ska bestå av politiska bedömningar av taxekonstruktionen samt dess ekonomiska betydelse. De taxor som ska ge kostnadstäckning ska indexjusteras årligen.

Internränta och kapitalkostnader

Kapitalkostnaderna utgörs av avskrivningar och internränta. Beräkningarna sker enligt så kallad rak nominell metod. För budgetåret 2023 utgår internränta med 1,25% enligt Sveriges kommuner och regioners förslag. För åren 2024 och 2025 används 1,5%. Kapitalkostnaderna, dvs. internränta och avskrivningar, som belastar nämnderna är kostnad för det kapital som tagits i anspråk för investeringar. Budgetramarna innehåller ingen kompensation för kapitalkostnader då denna kompensation fasats ut till och med år 2021. Nämnderna ansvarar för att budgetera kapitalkostnader för investeringar som planeras under år 2022-2025. En kalkylränta i nivå med en långsiktigt hållbar räntenivå bör användas vid beräkning av driftkostnadskonsekvenser, för att på så sätt få en rättvisande bild av kommande kostnader.

Skatteintäkter och statsbidrag

Norbergs kommun använder SKR:s prognoser för skatteunderlagsutveckling och förutsättningar för statsbidrag och utjämning: Cirkulär 22:037, September.

16. Skatteintäkter och statsbidrag (mkr)	2023	2024	2025
Skatteunderlagets utveckling, riket %	4,65	4,4	4,48
Skatteunderlagets utveckling, Norberg %	2,79	3,48	3,59
Kommunalskatt	22,66	22,66	22,66
Befolkning, budget	5 637	5 618	5 599
Befolkning enligt Statisticon	5 697	5 678	5 659
Kommunal inkomstskatt			
Skatteintäkter	287,2	297,0	304,8
Slutavräkning			
Delsumma kommunal inkomstskatt	287,2	297,0	304,8
Statsbidrag och utjämning			
Inkomstutjämningsbidrag	86,2	89,3	95,1
Fastighetsavgift	12,7	12,7	12,7
Regleringsbidrag/-avgift	86,2	89,3	95,1
Kostnadsutjämning	15,3	13,5	12,2
LSS-utjämning	-2,4	-2,4	-2,4
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0
Delsumma statsbidrag och utjämning	120,4	121,4	123,9
Summa skatteintäkter och statsbidrag	407,6	418,5	428,7

Befolkning, skatteunderlag och utdebitering (skattesats)

Planeringsförutsättningarna är baserade på 5 637 invånare. Planeringsförutsättningarna är baserade på oförändrad skattesats jämfört med år 2022, vilket innebär 22,66 kr.

Kommunal inkomstskatt

Skatteintäkter avser de skatteintäkter kommunen själv genererar och beräknas till 287,2 mkr för år 2023. Utvecklingen av skatteintäkterna är främst beroende av befolkningsutvecklingen, skatteunderlagsutvecklingen och skattesatsen.

Budget 2023 och plan 2024-2025

Resultatbudget

17. Resultatbudget (tkr)	Budget 2022	Kommunstyrelsens budgetförslag till kommunfullmäktige		
		Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunfullmäktige	-36 878	-34 297	-34 643	-35 422
Nämnder i Norbergs kommun	-333 472	-348 016	-345 976	-348 811
Avgår internränta och avskrivningar	11 675	11 736	11 736	11 736
Kommunstyrelsens finansförvaltning	-12 696	-25 718	-32 666	-35 950
<i>Citybanan</i>	-178	-178	-178	-178
<i>Lokalbank och lokalhyra</i>	-2 495	-1 850	-1 872	-1 900
<i>Extra underhåll</i>	0	0	0	0
<i>Pensioner med mera</i>	-5 454	-12 947	-13 017	-9 213
<i>Lönekompensation</i>	-4 569	-10 743	-17 599	-24 660
Avskrivningar	-10 874	-10 977	-10 977	-10 977
Verksamhetens nettokostnader	-382 246	-409 259	-409 770	-415 081
Skatteintäkter	281 776	287 240	297 029	304 831
Statsbidrag och utjämning	109 577	120 402	121 432	123 854
Riktat bidrag för äldreomsorg	3 059	3 059	3 059	3 059
Statsbidrag kommuner med högt mottagande	5 000	0	0	0
Uttag ut allmänna etableringsfonden	5 000	5 000	3 000	0
Finansiella intäkter	200	200	200	200
Finansiella kostnader	-1 400	-4 135	-3 746	-2 389
Summa finansiering och finansnetto	403 212	411 766	420 974	429 555
Årets resultat	20 966	4 493	8 448	10 131
<i>Varav resultateffekt förändring redovisning underhåll</i>	<i>19 256</i>	<i>19 256</i>	<i>19 256</i>	<i>19 256</i>
Avstämning mot resultatmål				
Årets resultat	20 966	4 493	8 448	10 131
Resultatmål 2% av skatter och bidrag	7 827	8 153	8 369	8 574
Årets resultat relativt skatter och bidrag (%)		1,10%	2,02%	2,36%
Avvikelse mot resultatmål	13 139	-3 660	79	1 558

Sammanfattning av antaganden i resultatbudget:

- Oförändrad utdebitering.
- Resultatmål 2% av skatter och bidrag. Resultatet landar på 1,1% år 2023, 2,0% år 2024 och 2,4% år 2025.
- Skatteintäkter och generella statsbidrag inför budget- och planperioden har beräknats 60 invånare lägre än Statisticons prognos. Per årsskiftet 2021/2022 hade kommunen 5 714 invånare. Statisticons prognos visar på 5 697 invånare för år 2023, 5 678 invånare år 2024 och 5 659 invånare år 2025. Kommunen kan via SCB:s delårsstatistik och kommuninvånarregistret följa befolkningsutvecklingen. Antagande om folkmängd följs upp i samband med budgetberedningen i augusti.
- Lönekostnadsökningarna på 3,0% budgeteras i en central pott på kommunstyrelsens finansförvaltning.
- Anslaget för utvecklingsmedel beräknas till 7,7 mkr årligen 2023-2025
- Med anledning av förändrad redovisning av kostnader för underhåll som innebär högre investeringsnivå bör resultatmålet uppgå till ca 5,0% eller 20 mkr år 2023-2025.
- Från och med år 2023 införs ett nytt pensionsavtal för kommunalt anställda vilket ökar kommunens kostnad för tjänstepension med generellt 29%.
- Ett avdrag för 1% effektivisering har justerats på alla utskott/nämnder.
- Anslag för avveckling av NVU har tagits bort

Finansnetto

Ränteintäkterna beräknas bli 0,2 mkr per år. Tidigare års räntebuffert är bortplockad och används i stället för att finansiera tomställda lokaler.

18. Finansnetto (tkr)	Budget 2023-2025		
	2023	2024	2025
<i>Finansiella intäkter</i>			
Ränteintäkter	200	200	200
<i>Finansiella kostnader</i>			
Ränta pensionsskuld	-3 137	-2 746	-1 387
Räntekostnad Mimerlaven	-60	-60	-60
Räntekostnader lån	-800	-800	-800
Bankkostnader	-88	-90	-92
Avgift insättning	-50	-50	-50
Summa finansiella kostnader	-4 135	-3 746	-2 389
Finansnetto	-3 935	-3 546	-2 189

Pensioner

Ett nytt pensionsavtal, AKAP-KR, införs från år 2023. Detta innebär ökade kostnader med ca 3,2-3,4 mkr årligen under perioden.

19. Pensioner (mkr)	Budget 2023-2025		
	2023	2024	2025
Avgiftsbestämd ålderspension	14 327	14 791	15 344
Utbetalt före år 1998	9 009	9 291	9 256
Pensionsavsättning	-277	723	2 353
Utbetalningar NVK	139	142	145
Totalt	23 198	24 947	27 098

Driftbudget

20. Driftbudget (tkr)	Kommunstyrelsens budgetförslag till kommunfullmäktige			
	Budget 2022*	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunfullmäktige	-36 878	-34 297	-34 642	-35 422
Varav:				
Arvoden, revision m.m.	-2 059	-3 016	-2 508	-2 381
SFI övriga**	-539	-539	-553	-569
NVK	-12 448	-12 773	-13 122	-13 492
SDR medlemsbidrag	-6 105	-6 264	-6 435	-6 617
Kollektivtrafiken***	-3 167	0	0	0
V-Dala miljö- o byggnadsnämnd	-3 807	-3 907	-4 013	-4 126
V-Dala lönenämnd	-1 292	-1 326	-1 362	-1 401
Norra Västmanlands ekonominämnd	-5 698	-5 847	-6 006	-6 176
Norra Västmanlands Samordningsförbund	-167	-171	-176	-181
Överförmyndarnämnden	-442	-454	-466	-479
Nämnder i Norbergs kommun	-333 472	-348 016	-345 976	-348 811
Varav:				
Kommunstyrelsen	-25 015	-35 438	-35 344	-35 650
Kultur & fritidsnämnden	-17 616	-17 282	-17 368	-17 477
Socialnämnden	-150 347	-154 267	-153 796	-156 801
Barn- och utbildningsnämnden	-140 494	-141 787	-138 418	-137 227
Summa verksamheterna	-370 350	-382 313	-380 618	-384 232

*I budget 2022 redovisades kostnader för NVU under kommunfullmäktige

**Av tekniska skäl redovisas kostnaderna under kommunfullmäktige. Enligt reglementet ligger SFI under Socialnämnden.

***Från 1 januari 2023 ansvarar kommunstyrelsen för kollektivtrafiken.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige. Under kommunstyrelsen ligger Näringslivs- och arbetsutskottet, som ansvarar för kommunövergripande frågor såsom ekonomi, planfrågor, investeringar, personalpolitik, informations- och kommunikationshantering, näringslivsfrågor, infrastrukturfrågor och landsbygdsutveckling.

Politiska satsningar i kommunstyrelsens förslag till budget

Inom kommunstyrelsens ansvarsområde görs satsningar på ökad tillgänglighet, kollektivtrafiken ska utvecklas liksom möjligheter till bra boendemiljöer och service. Kommunledningskontoret förstärks för att bättre kunna hantera kommunens arbete med klimatfrågan. En satsning görs också på ökad IT-säkerhet.

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för ärenden som rör socialtjänsten, den kommunala hälso- och sjukvården, äldreomsorgen, anhörigstöd, stöd och service till vissa funktionshindrade, arbetsmarknadsinsatser, vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna, mottagande av nyanlända, sysselsättning och integration, mottagande av ensamkommande flyktingbarn, övergripande drog- och alkoholsamordning i kommunen.

21. Påverkan på budgetramar 2023-2025, demografisk modell

Socialnämnden	2022	2023	2024	2025	Ack.
<i>Äldreomsorg</i>					
Nettoram	79 201	78 947	80 575	83 669	
Förändring demografi tkr		-343	1 582	3 038	4 278
Procentuellt		-0,4%	2,0%	3,8%	5,3%

Politiska satsningar i kommunstyrelsens förslag till budget

Satsningarna inom socialnämndens område fokuserar på att höja kvaliteten inom äldreomsorgen genom kompetensstärkande insatser (Kvalitetsresan) och heltid som norm.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden är huvudman för skolan och särskolan, och ansvarar också för förskoleverksamhet, fritidshemsverksamhet, det kommunala aktivitetsansvaret, gymnasieskola, gymnasiesärskola och skolskjuts.

22. Påverkan på budgetramar 2023-2025, demografisk modell

Barn- och utbildningsnämnden	2022	2023	2024	2025	Ack.
<i>Förskola</i>					
Nettoram	30 934	30 281	28 265	27 582	
Förändring demografi tkr		-719	-2 057	-724	-3 499
Procentuellt		-2,3%	-6,8%	-2,6%	-11,7%
<i>Grundskola, skolbarnomsorg</i>					
Nettoram	57 060	56 256	57 026	57 539	
Förändring demografi tkr		-995	647	392	45
Procentuellt		-1,7%	1,2%	0,7%	0,1%

Politiska satsningar i kommunstyrelsens förslag till budget

Satsningarna inom Barn- och utbildningsnämndens område ger möjlighet att öka antalet förskoleavdelningar, minska barngrupperna och säkerställa en hög kvalitet i förskoleverksamheten. Flerlärarsystemet permanentas och resurser tillförs för att utveckla skolan.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för demokratiutveckling och medborgardialog, allmäncultur och barnkultur, kulturskola, biblioteksverksamhet, fritidsgårdsverksamhet, turism, kulturmiljövård, naturvård, folkhälsofrågor, samverkan med civilsamhället med mera.

Politiska satsningar i kommunstyrelsens förslag till budget

Satsningarna inom Kultur- och fritidsnämndens område fokuserar på en aktiv fritid för barn- och ungdomar i Norberg, genom anläggandet av en allaktivitetsplan och genom satsningar på ökad trygghet och trivsel.

Samverkansorgan och gemensamma nämnder

Under perioden kommer utveckling av styrning och ledning av samverkansorganen fortsätta. Arbetet sker i samråd med övriga deltagande kommuner. Under 2023 kommer en utredning av driftsform för NVK samt nytt samverkansavtal med NVE tas fram.

Investeringsbudget

Investeringsvolymen har i enlighet med kommunens ekonomistyrningspolicy lagts i nivå med summan av beräknade ordinarie avskrivningar och årets resultat. Utgångspunkten är att investeringar finansieras med egna medel. Om nya lån behöver upptas skall det i första hand göras för investeringar i intäktsfinansierad verksamhet.

23. Finansiering av investeringar (tkr)	2023	2024	2025
Avskrivningar	11 736	11 736	11 736
Budgerat resultat Norberg	4 493	8 448	10 131
Summa investeringsutrymme	16 229	20 184	21 867

För närvarande pågår ett utvecklingsarbete av Norbergs kommuns investeringsprocess tillsammans med NVK och NVE. Tabellen kan därför vara något missvisande. Under perioden planeras för investeringar i kommunhus (42,3 mkr), förskola (30-40 mkr), allaktivitetsplan (1 mkr) samt LSS. Dessa investeringar är utöver vad som framgår i tabellen.

24. Investeringsbudget netto (tkr)	Budget 2023-2025		
	Plan 2023	Plan 2024	Prel 2025
NVK	26 382	26 382	26 382
varav investering u-håll fastighet	16 548	16 548	16 548
varav investering u-håll gata och väg	2 708	2 708	2 708
varav investering u-håll VA	5 715	5 715	5 715
varav investering u-håll bostäder	1 411	1 411	1 411
Kommunstyrelsen	1 000	1 000	1 000
Kultur- och fritidsnämnden	100	100	100
Barn- och utbildningsnämnden	75	325	75
Socialnämnden	325	75	325
Totalsumma investeringar Norberg	27 882	27 882	27 882
Återstående investeringsutrymme	-11 653	-7 698	-6 015